ANUL VII. - No. 12
15 Aprilie 1931

„Hristos, Regele, Naţiunea"
„România a Românilor"

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine"
Apare la 1 şi 15 a fiecărei luni

CUPRINSUL:

Hristos a Inviat.
A. C. Cuza: O zi istorică naţională.
I. C. Cătuneanu: Participarea L. A. N. C. la Semicentenarul Regatului
Marele Congres L. A. N. C. — Suceava. 15.000 congresişti.
P. Lenghel: Propaganda naţionalistă-crestină şi adventismul.
I. N. Formator: Făgăraşul sub călcâiul lui Iuda.
O laudabilă iniţiativă din Ţara Oaşului.
„Politica culturală la graniţa de vest" — de dl C. Iencica.
Din „Gazeta Maramurăşană".
In legătură cu procesul penal I. Bergfeld—A. Glasner.
D. V. Athanasescu: Ce zice străinătatea?
Inmormântarea studentului erou Gh. Popescu.

Un număr 12 Lei

Abonamentul în interiorul ţării 1 an 300 Lei, 6 luni 150 Lei
„ în străinătate . . 1 an 400 „ 6 „ 200 „

Redactor responsabil: Dr. Lazar Isaicu.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
CLUJ, STRADA B O B N-rul 7

TIPOGRAFIA „A R D E A L U L"
STR. MEMORANDULUI Nr. 22.

© BCU CLUJ

ANUL VII. — Nr. 12 Cluj, 15 Aprilie 1931

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ
Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Hristos a înviat!

Lumea creştină serbează azi cel mai însemnat eveniment din istoria creştinismului. Astăzi a înviat Mântuitorul Hristos, purtătorul de lumină, şi prin învierea Lui a constituit întregirea răscumpărării noastre, făcându-se văzut în întreaga Mărire a Dumznezeirii Sale, şi triumfând asupra morţii. Astăzi bucuria stăpâneşte sufletul creştinului, fiindcă serbează amintirea Invierii Celui Crucificat, ce prin învăţăturile sale s'a ridicat la Dumnezeire! Măreţia neasemuită a învierii Aceluia care şi-a bazat doctrina pe credinţă şi dragoste arată realitatea „prosperităţii“ doctrinelor religioase ulterioare, cari toate se apropie de faliment!

Momente de reculegere sufletească se apropie de vetrele tuturor familiilor creştine. Astăzi avem fericirea de a ne trezi ca dintr'un somn letargic şi simţim în conştiinţa noastră naţională unitatea de rassă, limbă, purtând cu mândrie în cântece, adevărul vredniciei obârşiei noastre „nos genere et sangvine Romani“. Ziua învierii este ziua senină plină de bucurie pe toată suprafaţa pământului, unde există suflet creştin. In această zi ochiul nostru zăreşte pretutindeni semne de reîntinerire şi bucurie. Isus Christos, prin învierea Lui, a dovedit că El este Mesia cel făgăduit, nimicind puterea morţii şi dându-ne chezăşia vieţii de veci. Această măreaţă sărbătoare vorbeşte sufletului, mai mult ca ori care sărbătoare, fiindcă ne ilustrează menirea înaltă a omului. Şi aceasta este explicarea sticlirii ochilor noştri, de o însufleţire divină şi sfântă. Invierea Mântuitorului Hristos risipeşte scepticismul celor slabi, convingându-i că într'adevăr întocmirile înţelepciunii celui Prea Inalt, sunt minunate. Această întâmplare însemnată, din istoria mântuirii neamului omenesc, trezeşte cele mai curate sentimente de bucurie în sufletele creştine semnificând biruinţa luminei, întărirea credinţei şi întemeierea dragostei nemărginite. Înţelepciunea Sf. Scripturi evidenţiază un adevăr netrecător, arătând că mântuirea neamului omenesc şi biruinţa adevăratei credinţe creştine, stă în cea mai strânsă legătură cu patimile, moartea şi învierea Mântuitorului Hristos. Prin moarte la viaţă, prin suferinţă la izbândă. Dacă privim în lumina învăţăturilor Evangheliei împrejurările grele ale traiului de azi, trebuie să ne aducem aminte de cuvintele Mântuitorului: *„Veţi auzi veşti de războaie, luaţi seama nu vă spăimântaţi, căci trebuie să fie toate, dar nu este încă sfârşitul .... toate acestea vor fi început de dureri, însă cine va răbda până în sfârşit acela se va mântui ....“*

Invierea D-lui Hristos este însă Mântuirea neamului omenesc şi în istoria acestei mântuiri deosebim 3 momente: *Credinţa* din care izvoreşte lucrarea Mântuitorului, *răstignirea* pentru răscumpărarea neamului omenesc, şi *învierea ca urmare firească a credinţei şi pătimirii.*

Un oarecare Leberaux prezintă lui Talleyrand un proect de a iscodi o religie nouă. De sigur îţi va succede, fu răspunsul lui Talleyrand, şi numele îţi va trece încununat cu aureolă, la urmaşi, dacă vei îndeplini următoarele condiţii: Să rabzi, să fi schingiuit, bătut, răstignit, iar a treia zi să înviezi. Răspunsul acesta decepţionă numai decât zelul reformatorului. Esenţa acestui răspuns îmbrăcat în haina sarcasmului, este că Domnul Hristos a fost şi va rămâne singurul care a reîntrat în viaţă, cu dela sine putere, după ce a trecut prin porţile morţii. Mântuitoul nostru, Hristos, trece prin toate fazele vârstei omeneşti, asimilându-se nouă pentru a fi pildă tuturor. Să punem şi noi, urmând pildei lui Isus, toate puterile trupeşti şi sufleteşti în serviciul celui Prea Inalt prin aceasta aducând lui Dumnezeu, cel mai înalt omagiu, iar trupului, folos, în chipul cel mai excelent. In caz contrar ne vom face identici păcătoşilor, cari trăiesc fără un Dumnezeu şi cari în conştiinţa lor amorţită, cred că pot vieţui astfel. Glasul de sirenă al acestei lumi păcătoase rămâne tot mai mult fără ecou. Golul acestor inimi nu-l va putea umplea decât nemărginirea lui Dumnezeu. Credinţa trebuie păzită, cultivată şi îngrijită fiindcă ea este izvorul vieţii noastre supranaturale. Ea ne îndeamnă la faptele iubirii, în toate nuanţele sale, la fapte cari culminează în iubire până şi a contrarilor. Fiindcă nicicând omul nu-i mai lipsit de demnitate omenească, decât în momentele de răzbunare.

Creştinul adevărat, sub imperativul adevărurilor relevate, ştie ierta şi celui mai mare rău făcător. Asemenea fapte nobilitează sufletul şi înalţă pe om la demnitatea fiinţei sale. Se cuvine ca în această slăvită zi, „unii pe alţii să ne îmbrăţişăm“ şi să uităm toate grijile lumeşti pentrucă numai astfel vom putea simţi farmecul frumosului răsărit de soare identificat cu Hristos, care azi a înviat ca un Dumnezeu, ca un stăpân al morţii.

Deci stăpâniţi de aceste sentimente să realizăm semnificaţia cuvintelor psalmistului, care zice în această măreaţă sărbătoare (Ps. C., X., VII : 23) : Ziua învierii, să ne veselim popoare, ziua care a făcut-o Domnul, să ne bucurăm într'însa.

Stud. Teolog H. VIŞOIU

— Arad, —

© BCU CLUJ

O zi istorică naţională

Duminecă 8 Martie 1931, împlinindu-se opt ani dela înfiinţarea L. A. N. C., ea vine dar încă odată să se plece în faţa altarelor, şi să proclame principiile şi idealurile sale cuprinse în aceste cuvinte, rezumând doctrina cuzistă pe care se bazează:

HRISTOS, REGELE, NAŢIUNEA, ROMÂNIA ROMÂNILOR.

In interpelarea mea, dela 9 Februarie 1931, referitoare la atentatul dela Rădăuţi, *l-am întrebat pe d. Preşedinte al Consiliului de Miniştri*, rugându-l să-mi spună:

„Dacă „Liga Apărării Naţionale „Creştine", înfiinţată la 4 Martie „1923, şi funcţionând, aşadar de opt „ani, pe baza unei doctrine ştiinţi„fice şi a unui program de reforme „corespunzător, de reală şi singură „garantare posibilă a ordinei, este „îndrituită, sau nu să-şi continue „acţiunea făţiş şi pe cale legală, „pentru realizarea idealurilor sale: „Hristos, Regele, Naţiunea, Româ„nia Românilor? Sau dacă aceste „idealuri sunt „subversive", şi care „anume?"

O fi „subversiv": *Hristos?* O fi: *Regele?* O fi: *Naţiunea?* O fi: *România Românilor?*

Cerem să ni se răspundă!

Reflectând asupra acestor principii şi idealuri, o clipă numai, oricine va putea să vadă, că doctrina cuzistă, care stă la baza acţiunei L. A. N. C. este o doctrină ştiinţifică, pe care nimic nu o poate strămuta. De aceea, nici nu a strămutat-o nimeni până azi.

Aceasta este puterea nebiruită a L. A. N. C.

După opt ani de existenţă — luptând cu toate greutăţile, cu toate intrigile „partidelor", şi cu toate infamiile Jidănimei talmudice, ale presei şi ale banilor jidăneşti — L. A. N. C. a biruit *prin doctrină!* Prin adevăr!

Dela Hotin şi până la Timişoara, dela Satu-Mare, la Cetatea-Albă, o puternică mişcare naţională românească, se afirmă pe baza doctrinei cuziste: care a format conştiinţa naţională a naţiei româneşti, faţă de primejdia Jidanilor.

Un lucru mai rămâne. Esenţial. *Realizarea programului cuzist.*

Aceasta este misiunea istorică a organizaţiei L. A. N. C.: pentru care trebue să lupte vitejeşte toţi membrii săi.

Făţiş şi pe cale legală.

Numai *făţiş* — fără ascunzişuri nedemne de L. A. N. C., care reprezintă dreptul de stăpânire a României de către Români — şi numai *pe cale legală*, prin lege făcută de noi, pentru noi, cari suntem imensa majoritate producătoare şi apărătoare a pământului nostru românesc: *ne vom mântui de Jidanii paraziţi.*

Ne vom mântui? Nu ne vom mântui? Ştim că sunt o mulţime de neîncrezători, în puterile naţiei româneşti, şi de prea crezători în puterea Jidanilor.

Dar totul depinde numai de noi. Nimeni — dacă nu voim — nu ne poate sili să tolerăm pe Jidani pe pământul nostru, să-i îngăduim alături de noi.

Rezistenţa noastră naţională — înrădăcinată în spirite, în inimi şi voinţi — reprezintă o putere uriaşă, pe care nimic nu o poate birui.

Să o cultivăm pe aceasta, în orice moment, punând-o în serviciul marelui scop al *eliminării Jidanilor*: la care lucrează astăzi toate popoarele lumii, pe baza aceleiaşi doctrine.

Noi nu suntem singuri!

In această zi de adevărată sărbătoare naţională, luptătorii din L. A. N. C. să fie dar mândri de opera lor, de până acum, şi încrezători în ziua de mâne.

Să trăiască L. A. N. C.!

Să trăiască România Românilor!

A. C. CUZA.

Participarea L. A. N. C. la Semicentenarul Regatului

Dl. I. C. Cătuneanu, fiind invitat prin Dl. Profesor Marin Ştefănescu, Preşedintele Asociaţiei „Cultul Patriei", să participe la întrunirea ce a avut loc în Bucureşti, la Ateneul Român în ziua de 29 Martie, când s'a sărbătorit o jumătate de secol dela proclamarea Regatului, a rostit din partea Ligii Apărării Naţionale Creştine următoarea cuvântare:

DOMNULE PREŞEDINTE,

Asociaţia *„Cultul Patriei"* invitându-mă prin D-voastră la această măreaţă întrunire curat românească, mă simt dator să vă mulţumesc, în numele organizaţiei căreia îi aparţin, în numele *Ligii Apărării Naţionale Creştine*, pentru distinsa onoare ce mi-aţi făcut. M'aţi chemat la comemorarea unui act istoric, atât de scump sufletelor noastre şi fundamental în propăşirea neamului românesc.

Domnilor, pomenirea faptelor mari şi a datelor însemnate din viaţa unui popor are desigur un rost educativ şi patriotic; dar amintirea lor solemnă este mai necesară la zile grele, decât în timpuri fericite, pentrucă trezeşte simţul datoriei civice şi stimulează energiile adormite.

Când trăiam zilele grele de zămislire în suferinţă a României întregite, Preşedintele de atunci al Academiei Române neuitatul profesor *Dimitrie Onciu*, a înţeles, în primăvara anului 1918, să comemoreze, aici la Bucureşti, împlinirea a 500 de ani dela moartea lui Mircea cel Bătrân.

Era această iniţiativă, sub ocupaţia germană, nu numai un act de curaj, dar şi afirmarea unui drept autohton şi a unei credinţe, cari la sfârşitul aceluiaş an s'au împlinit.

Astăzi se cer din nou anumite afirmări şi precizări. Intr'o vreme de acută criză materială şi *mai ales morală*, prăznuim Semicentenarul Regatului, spre a ne lumina conştiinţa şi a ne galvaniza energia, după exemplul oamenilor de acum 50 de ani. Ceeace i-a făcut să triumfe asupra tuturor greutăţilor şi piedicelor, au fost câteva directive luminoase în conducerea statului, pe cari cu sfinţenie trebue să le păstrăm. Cari sunt acele directive?

Domnilor, generaţia care ne-a dat Unirea dela 1859, Regatul şi consolidarea lui, a fost hotărît şi

© BCU CLUJ

precis *naţionalistă*. A dat dovadă despre aceasta şi la 1866, când ne-a făurit Constituţia şi la 1879 când au modificat-o, înţelegând atunci să rezolve chestiunea jidovească, aşa cum dictau interesele bine chibzuite ale naţiei româneşti şi respingând cu energie şi succes orice injoncţiune din afară. Astăzi, mai mult decât atunci trebue să cultivăm *naţionalismul integral şi intransigent*, pentrucă trăim într'o neîntreruptă concurenţă cu minorităţile etnice. Conform tratatelor de pace, le-am acordat ceeace era drept şi corect să le dăm. Le cerem însă acelaş spirit de corectitudine în purtarea lor faţă de statul român. *LE CEREM LEALITATE*. Numai astfel se vor putea apropia de noi. Şi au tot interesul să se apropie şi să colaboreze în deplină armonie, pentrucă în orice punct al României întregite noi suntem acolo *cu dreptul nostru istoric şi cu puterea noastră de stat*. Această conştiinţă superioară au degradat-o politicianii prin compromisuri şi concesiuni de tot felul. In primul deceniu de viaţă publică a României întregite guvernanţii noştri au scoborît prestigiul statului prin pacte inadmisibile cu minorităţile, cari în orice concesie au văzut o slăbiciune a noastră şi o încurajare la noui pretenţii. Toate înţelegerile de această natură s'au făcut cu sacrificarea intereselor româneşti.

Cerem cu insistenţă şi energic să înceteze această politică nefastă.

Generaţia care ne-a dat Unirea dela 59, Regatul şi consolidarea lui, avea drept lozincă *independenţa economică* a ţării, pe care înfăptuind-o, România mică a rămas stăpână pe destinele ei în aşa fel, încât, nefiind înfeudată nici unui vecin, a putut trage sabia la 1916 şi merge într'acolo unde o chemau interesele milenare ale neamului. Inainte chiar de a se proclama independenţa, înaintaşii noştri au isbutit să desrobească marea proprietate, încăpută pe mâna creditorilor Jidani şi Greci, prin înfiinţarea Creditului Rural, având capital exclusiv românesc. Guvernanţii de astăzi zălogesc pământul ţării şi îi înstrăinează avutiile prin legi şi împrumuturi dictate de finanţa internaţională. Se obiectează, că situaţia economică mondială, fiind excepţional de grea, este firesc ca opera de guvernare să întâmpine mari dificultăţi. Domnilor, poporul nostru harnic, răbdător şi înţelept, se guvernează uşor cu o condiţie: *să i se dea prosperitatea economică prin propriile lui mijloace*.

Ca o încoronare a tuturor străduinţelor ei de consolidare, *România mică şi-a dat toată grija, toată iubirea şi tot avutul ei pentru întărirea armatei*. Nu este aici locul să se cânte ode oştirii noastre. Dar oricine ştie şi simte, că fără vitejia ei legendară şi imensul ei spirit de sacrificiu, nu am fi ajuns unde suntem. *In împrejurările actuale armata cere să fie pregătită*. Pregătirea nu se face printr'un simplu aport de bunăvoinţă. Se face cu bani. Şi cu toţii ştim că banii împrumuturilor oneroase s'au dus şi se duc, nu pentru opera de apărare naţională, ci pentru căpătuirea partizanilor politici!

Dar nu este suficient să urmăm luminoasele directive politice, cari practicate ne-au dus la întregirea neamului, se cere astăzi imperios *să creiăm o atmosferă de sănătate morală*, în care naţiunea dezorientată şi descurajată să-şi găsească încrederea în sine şi optimismul necesar oricărei propăşiri. Această primenire de atmosferă noi o pretindem dela clasa conducătoare.

României întregite îi trebue oameni întregi. Om întreg este acela care are atâta bază cât şi înălţime. Dacă înălţimea o formează *inteligenţa*, baza o constitue de sigur *caracterul. Nouă ne trebue oameni cu atât caracter cât şi inteligenţă*. Omul cu multă inteligenţă, dar fără caracter se aseamănă corabiei, care având fundul strâmt şi catargele înalte, navighează uşor şi repede pe timp senin, dar şi mai uşor se răstoarnă în valuri la bătaia vântului. Omul de caracter se aseamănă corabiei cu baza largă, care pluteşte mai încet dar rezistă furtunei. Unde sunt astăzi oamenii cari să aibă atât caracter cât şi inteligenţă? Nu-i văd? I-am avut în trecut: când erau „*corecţi în viaţa privată şi dezinteresaţi în viaţa publică*".

Ca să-i măsuraţi pe cei de azi cu cei de ieri, vă dau, Domnii mei, două fapte din care Dv. singuri veţi trage concluziile.

Oamenii, cari au strălucit în fruntea României mici, la proclamarea Regatului, au murit săraci: şi *Brătianu* şi *Kogălniceanu* şi *Costake Rosetti*; pe cei de azi, cari figurează la conducerea statului, îi găsiţi, ca deponenţi cu zecimi de milioane, în registrele băncilor elveţiene!

Alt fapt: Sub ocupaţia germană, trăia la Bucureşti ca simplu particular, acela, al cărui nume a rămas în istoria politică a României mici din ultimii cincizeci de ani, şi în istoria literaturii române: *Titu Maiorescu*. Intr'o zi primeşte vizita unui ofiţer german, care-i aducea la cunoştinţă că Mareşalul Mackensen voeşte să-i vorbească. Fostul prim-ministru dela 1913 îi răspunde: dacă Exc. Sa Dl. Feldmareşal voeşte să-mi vorbească nu are decât să vie la locuinţa mea. In România întregită, ţară învingătoare, Preşedintele Consiliului de Miniştri Iuliu Maniu, se deplasează dela Bucureşti la Cluj, în primăvara anului 1929, spre a avea o convorbire clandestină cu generalul *von Seeckt*, fostul comandant al Reichswehr-ului german.

Domnilor, comparaţi purtarea lui Maiorescu cu alui Iuliu Maniu. Mă obţin dela orice comentarii şi calificare, din consideraţiunea de respect ce am pentru acest templu al culturii româneşti.

Dacă ţara noastră s'a ridicat în curs de o jumătate de veac, dela două principate vasale, la rangul unui Regat puternic, temut şi respectat, această meritată ascensiune se datoreşte faptului că am avut la cârma statului oameni, cari s'au călăuzit de principiul *naţionalismului*, de simţul *demnităţii* şi *dezinteresării*, în viaţa publică.

Aceste condiţii esenţiale le cerem astăzi guvernanţilor noştri. Noi le ridicăm, ca un singur om, contra sistemului actual al imoralităţii, al corupţiei şi al străinismului cotropitor.

Dacă mai continuăm, ne prăpădim. Aşa nu mai merge! Spunem acest cuvânt respicat şi bărbăteşte, pentruca M. S. Regele, auzindu-l, să-l ia în consideraţie aşa precum cere glasul unui popor desnădejduit şi o situaţie grav periclitată.

I. C. CĂTUNEANU.

Citiţi şi răspândiţi

Infrăţirea Românească

© BCU CLUJ

Marele Congres L. A. N. C. — Suceava. Participă peste 15.000 de congresişti.

După Congresele dela Rădăuţi cu peste 12.000, Storojinet cu psete 7.000 şi Hotin cu peste 8.000, participă peste 15.000 de oameni

Incă din luna Iulie 1930 îşi varsă veninul contra conducerii Ligii A. N. C. dela Suceava presa jidovească şi jidovită, că ea ar fi fost de vină la desordinile din 10 Iulie şi ar alimenta focul în populaţia românească paşnică, contra autorităţilor şi a Jidovilor, iar anchetele s'au ţinut lanţ, special contra preşed. Ligii Dl. prof. *Gh. Cârlan.*

In timpul din urmă însă, s'a publicat prin gazetele jidoveşti, că la cererea comunităţii jidoveşti din Suceava, Directoratul Ministerial — Cernăuţi, ar fi oprit orice congres al L. A. N. C., la Suceava. Această obrăznicie nu putea fi tolerată şi congresul, care urma să aibă loc după Paşti, s'a anunţat pe 22 Martie a. c.

In dimineaţa acestei zile au fost întâmpinaţi în gara Burdujeni, parte din oaspeţi, în frunte cu Dl. *Dr. V. Trifu* din Bucureşti, de către mai mulţi călăreţi cu steaguri cu svastica. Pela orele 9, se vedeau departe pe şosele coloane nesfârşite de săteni, având fiecare organizaţie steagul în frunte, bătut de vânt.

Deosebit de impresionantă a fost întâlnirea acestora pela orele 10 în centrul oraşului la primărie, unde s'au salutat organizaţiile, plecând steagurile.

De acolo s'au îndreptat spre locuinţa preşed. prof. Cârlan, ca să întâmpine oaspeţii. Toate steagurile comunale au salutat steagul judeţean şi în frunte cu *Dr. V. Trifu* au trecut iarăşi prin centrul oraşului în urale nesfârşite de: *Trăiască Regele Carol al II-lea, Trăiască A. C. Cuza şi Armata română.* Un cor puternic din com. *Costâna*, cânta *„Imnul studenţesc“, „Pe al nostru steag“*, şi altele.

La orele 11 dim. s'a deschis congresul pe oborul de lângă tribunal de preş. Gh. Cârlan, dând citire următoarei telegrame

M. S. Regelui:

Membrii Ligii Apărării Naţionale Creştine din jud. Suceava, adunaţi astăzi în Congres şi conduşi de deviza: Hristos, Regele, Naţiunea, îşi îndreaptă inimile către Majestatea Voastră, Stăpânul acestei ţări şi Vă roagă respectuoşi să primiţi omagiile de nestrămutată credinţă şi devotament, dorindu-Vă domnie glorioasă pentru înălţarea şi fericirea scumpei noastre Patrii.

Preş.: GH. CÂRLAN.

A doua telegramă a fost expediată

Domnului Prof. şi deputat A. C. Cuza, la Camera Deputaţilor din Bucureşti:

Membrii L. A. N. C. din judeţul Suceava, adunaţi în congres, exprimă Preşedintelui Suprem dragoste şi jură că vor lupta pentru realizarea programului: Hristos, Regele, Naţiunea, rugând pe Dumneaeu să Vă ţină mulţi ani.

Preşed.: GH. CÂRLAN.

Se dă apoi citire telegramelor din partea Dl. prof. Cuza, Cătuneanu, şi preot Avacum Rusu — Bălţi.

După aceasta a luat cuvântul d. *Dr. V. Trifu* în numele organizaţiilor L. A. N. C. din *Muntenia* şi *Oltenia*. Tratează între multe altele special francmasoneria şi pericolul ei, arătând că aproape toţi miniştrii de interne ai României de după războiu sunt francmasoni.

Dl. *Dr. Har. Vasiliu*, aducând salutul jud. *Botoşani*, se ocupă mai ales de românizarea oraşelor, care se va face neapărat.

Dl. *Prăjescu — Roman* descrie personalitatea D-lui prof. A. C. Cuza, care a fost statornic în lupta aceasta grea, spre deosebire de alţii, cari nu umblă decât după interese.

In timpul cuvântării D-lui Prăjescu soseşte la locul de adunare o coloană întinsă din regiunea *Dărmăneştilor* în frunte cu o muzică puternică din com. *Pătrăuţi*, urmată de un şir lung de trăsuri din jud. *Rădăuţi* cu cincisprezece steaguri comunale cu svastica, în cap cu preş. jud. *N. Robu.*

Se umpluse acum întreagă piaţa de lumea care se înghesuia să audă cuvântul vorbitorilor şi unul din sătenii cari participaseră la serbările din Alba-Iulia, spunea că numai acolo a mai văzut atâta mulţime şi aşa bucurie. Se adunaseră *peste 15.000 de congresişti* cu cele *cincizeci de steaguri* cu svastica din jurul fruntaşilor, ce fâlfâiau bătute de vânt. Clocotea văzduhul de aplauzele mulţimii, când un ţăran zdravăn — fost gornist în armată — a sunat din goarnă semnalul de „drepţi“ şi atunci s'a întins peste întreagă mulţimea o linişte mormântală.

Jidovii din oraş credeau că acesta-i semnalul de alarmă pentru a-i pierde din cetatea lui Ştefan cel Mare. Simt şi ei singuri că-s profanatorii acestor locuri sfinte şi că vor trebui să plece de unde au venit. Preşed. comunităţii jidoveşti îşi ferecase poarta cu lanţuri; se simte vinovat.

A luat apoi cuvântul Dl. prof. *T. Huţan* din partea judeţului *Hotin*, fiind răsplătit pentru cuvintele frumoase de ropotele de aplauze ale mulţimii.

Din partea jud. *Cernăuţi* a vorbit Dl. prof. *Dr. C. Ţopa*, vechiu luptător naţionalist, de pela anul 1907.

Dl. avoc. *T. Tcaciuc* din partea jud. *Storojineţ* explică comunismul şi arată cine-s conducătorii lui, apoi cere să se urgenteze votarea legii contra cametei şi să se ia măsuri de amânare a execuţiilor pentru timpul cât va fi criza mai acută.

D. înv. *Gr. Berciu* din partea jud. *Câmpulung* spune că munţii au rămas pleşuvi, fiind că politicianii dimpreună cu Jidovii au distrus pădurile. Mizeria la munte este mai mare, pentrucă, spre deosebire de ţăranii dela câmp, muntenii nu au nici de mâncare.

Dl. avocat *V. Prelipceanu*, preş. jud. *Baia*, arată dece nu avem ce aştepta dela partide. Ele nu caută să trezească mintea sătenilor, ci se adresează în preajma alegerilor stomacului, ca să-l înfierbânte numai până ce-şi dau votul. O armă puternică contra Jidovului este să-l ocoleşti şi să nu-i intri în prăvălie, căci el de muncă serioasă nu se apucă şi deci va sărăci şi ne va părăsi mai curând.

Dl. *Toader Ghiaţă* agricultor şi preş. L. A. N. C. din com. *Botoşana* spune că ţăranul român are nevoie de lumină, dar cine să i-o dea, când puţinii intelectuali din sate sunt în diferite partide şi numai se duşmănesc între ei şi se ceartă cu poporul pentru politică, Aduce citate din vechiul şi noul testament pentru a dovedi ura ce

© BCU CLUJ

ni-o poartă Jidovii din cauza educaţiei religoase ce o capătă ei de mici. Vorbirea sa a fost însoţită de dese aplauze.

Dl. Ing. *N. Petraşcu*, reprezentant din partea *Iaşilor*, face un istoric al LigiiA. N. C. dela 1923 până acuma şi arată importanţa aniversării din 8 Martie dela Iaşi.

Dl. *Costache*, preş. tineretului L. A. N. C. — *Cernăuţi*, vorbeşte despre lupta dezinteresată ce o duce tineretul şi bucuria ce o simte în faţa curentului naţionalist ce creşte şi se întăreşte. A fost des întrerupt de aplauzele mulţimii.

Dl. Prof. *Dr. S. Fâşcu — Fălticeni*, arată că situaţia este aceeaş în Ardeal şi Banat, dar insistă special asupra stării nenorocite din Maramureş.

Dl. *Olinici* ia cuvântul în numele studenţimii *bucovinene* şi *basarabene*.

Dl. *V. Hojbotă*, secr. L. A. N. C. com. *Poieni*, arată că din ceară se poate face un chip cu aripi de înger, dar şi un chip cu coarne de drac, depinde pe a cui mână intră ca să formeze acest chip. Arată afacerile urîte ale unui deputat naţ.-ţăr., care înainte de alegeri nu avea chibrituri de aprins ţigara şi acuma are moşie şi vie.

Dl. *N. Robu*, preş. jud. *Rădăuţi* aduce la cunoştinţă moartea studentului *Gh. Popescu*, cauzată de nebunia autorităţilor cu ocazia congresului dela Rădăuţi; întreg congresul cu faţa în spre moaştele Sf. Ioan, spune pentru el rugăciunea „Tatăl nostru". Intr'o cuvântare de o oră şi jumătate, urmărită cu multă atenţie de congresişti, arată fărădelegile săvârşite la congresul din Rădăuţi, analizează partidele pe rând şi explică pe larg şi pe înţelesul poporului programul L. A. N. C., reţinându-se special la rezolvirea problemei jidoveşti, precum şi la pericolul ce ameninţă neamul nostru prin destrăbălarea tineretului care serveşte la Jidani, şi care aduce atâtea boale dela târguri la sate, făcând să degenereze neamul românesc. Deşi se făcuse ciasurile cinci după amiaz, mulţimea sorbeă cu cea mai mare atenţie cuvântarea D-lui Robu.

La sfârşit ia cuvântul preşedintele congresului Dl. prof. *Gh. Cârlan*, care ţine să lămurească mulţimea, pentru ce spune L. A. N. C. despre partide că sunt jidovite, servindu-se pentru aceasta de documente publicate în revista „Infrăţirea Românească". Intrucât liberalii îndeamnă prin gazetă, pe agenţii lor, să zădărnicească congresul L. A. N. C. dela Suceava, a amintit congresiştilor fericirea adusă ţării de liberali.

Toţi congresiştii au depus jurământul pe steagul cu svastica. După aceea s'au încolonat toate organizaţiile pe comune şi au plecat în urale de: Trăiască Regele, Trăiască A. C. Cuza şi Armata.

N'au lipsit şi aici provocările din partea Jidanilor, apărând câţiva chiar la congres, de unde au fost huiduiţi, daţi pe mâna poliţiei şi arestaţi. Au dormit în beciurile poliţiei până a doua zi după masă, încât este prima adunare a Ligii, care s'a încheiat cu arestarea a şase Jidovi, iar congresiştii, şi tineri şi bătrâni, spun că atâta mulţime încă nu a fost la vr'o adunare politică din Suceava, dar nici atâta adevăr n'au auzit. De aceea nu s'au clintit din loc timp de şase ore, uitând de foame şi oboseală.

* * *

Telegrama de răspuns a M. S. Regelui:

D-lui Prof. Gh. Cârlan,
Suceava.

M. S. Regele a binevoit a mă autoriza să vă transmit înaltele Sale mulţumiri pentru frumoasele sentimente exprimate de Dvs. din partea membrilor L. A. N. C. din judeţul Suceava.

Secretar particular al M. S. Regelui:
C. DUMITRESCU.

* * *

Corespondentul dela Suceava al ziarului „Universul" în darea de samă asupra congresului L. A. N. C. — Suceava a constatat că au fost cam cinci mii de participanţi; şi iată cum se explică faptul: Dl. corespondent este de meserie liberal şi ori ce liberal care se respectă, atunci când vede un liberal, i se pare că vede trei, iar când vede trei oameni cari nu sunt liberali, i se pare că vede numai unul şi aşa se explică dece în loc de cincisprezece mii a văzut numai cinci mii. *Am dori să o spună D-sa sincer, dacă s'a mai pomenit cândva atâta lume la un congres în Suceava.*

De data aceasta „Universul" n'a fost, cum obicinuia a fi.

* * *

Urmează congresele L. A. N. C. judeţul Botoşani, Baia, Câmpulung, Vaslui şi Cernăuţi.

Propaganda naţionalistă-creştină şi adventismul

La adunarea cuzistă, care era să se ţină în ziua de 24 Ianuarie 1931, în *Ieudul Maramureşului*, trimisul L. A. N. C. din Cluj, Dl. profesor *Nicolae Popa*, în urma unui ordin sever şi drastic dat de către Directoratul Ministerial al Ardealului, autorităţilor administrative maramureşene, a fost declarat arestat şi transportat sub paza jandarmilor, sub motiv că: „Cuziştii agită populaţia, sămânând ura de rassă, periclitând pacea dintre creştini şi Evrei, şi cu atât mai mult — Doamne fereşte — să nu se contamineze această comună paşnică".

In acelaş timp când acest domn cuzist „propagator de anarchism", este arestat, un preot cunoscut, îmi povesteşte că în comuna d-sale, precum şi în alte comune din judeţul Maramureş. *adventiştii*, de luni de zile propagă „noua lege a Domnului", în cea mai deplină libertate, fără a fi stingheriţi de nimeni. Casa locuitorului *Ilieş Petru* din comuna *Glod*, jud. Maramureş, este un adevărat club de oratorie proletară, a *„fraţilor în Domnul"*, unde nu se propagă ura de rassă şi anarhismul ca şi la cuzişti.

Dl. profesor *N. Popa*, oare pentru anarchie a fost trimis la Ieud? Scopul L. A. N. C. acela este de a bolşeviza şi anarhiza poporul?..... Că luptătorii naţionalişti-creştini — prin propaganda lor — urmăresc a propaga ura de rassă între creştini şi Evrei?..... Ori ce aţi zice domnilor, sunteţi prea mici la suflet şi prea scurţi la vedere, pentru a putea înţelege şi vedea viitorul neamului nostru cotropit de Jidani.

Dacă a spus d. N. Popa, poporului adunat, că pleava galiţiană, trădătorii de ţară, pungaşii şi excrocii — caracterizaţi prin poporul ales a lui Izrail — distrug acest colţ de ţară prin mijloacele lor, mârşave şi odioase, de-a: delapida, frusta şi excroca colectivitatea la ori ce ocazie, cred că nu a plăcut la toţi.

Din acest colţ de ţară — odinioară cuib de *şoimi* — Jidanii prin camătă, alcoolism, smecherii şi pungăşii de tot felul, au făcut un adevărat colţ al Palestinei — cuib de *şloimi*. — Maramureşul, fiind într'o permanentă criză financiară şi economică, unde predomină încă analfabetismul, *camăta* — prin Jidani — şi-a găsit terenul prielnic,

© BCU CLUJ

întinzându-se vertiginos ca o molie fără a-i putea opri ravagiile. Afară de camăta odioasă practicată de băncile evreești, care percep dobânzi de 20—40%, camăta care a dus pe maramureșan în starea de azi este camăta clandestină, practicată la țară între popor. Țăranul maramureșan — sărac lipit pământului, voind ceva să câștige și neavând de unde căci lucrări nu sunt, atunci el este silit să se împrumute pentru a putea să trăiască. Și cine sunt oamenii dela care se împrumută? Cei mai mulți, ba chiar toți, sunt *Jidanii*. Aceștia coalizați în mod tacid ca să prepare ruina acestei țări și a Maramureșului *pentru 1000 (una mie) lei pe săptămână iau 20—30 lei camătă*. Gospodării mari au fost ruinate prin acest flagel practicat de *„hahami paraziți"*, cari și-au făcut averi fabuloase de milioane în urma cametei și a altor mijloace flatare.

Să vorbească d. N. Popa, despre camătă, alcoolism, despre Jidani, nu se poate!?

Domnilor guvernamentali, Dv. nu știți că *mizeria* și *foamea* n'au stavile. „Sărăcia pungii duce la sărăcia sufletului", care este mai greu de vindecat. Pericolul ce rezultă în Maramureș, datorită Jidanilor, poporul începe a-l înțelege. Țara lui Dragoș Vodă, năpăstuită de specula și jaful Jidanilor, începe să se revolte. Această revoltă, care este gata să izbucnească, ca un vulcan, *cuziștii* caută s'o aplaneze pe căi civilizate. Propagatorii L. A. N. C. nu agitații fac între popor, ci *„semănă sămânța nouă, sămânța nădejdii de mai bine"*, propagând solidaritate între toți Românii, știind că numai o desăvârșită unitate, atât etnică, cât și sufletească, ne va duce la bun sfârșit.

Și așa fiind, pe *adventiști*, dușmanii neîmpăcați ai bisericii și neamul nostru să-i protejăm, iar pe adevărații Români, luptători ai cauzei național creștine să-i siluim și persecutăm!?

Inv. P. LENGHEL IZANU
— Maramureș. —

Cetiți

„Infrățirea Românească„

Făgărașul sub călcâiul lui Iuda.

Făgărașul, cel mai românesc județ din Ardeal se sbate sub călcâiul spurcat al Jidovilor. Nu a scăpat nici el de parazitul, care acumulează pe cât poate, toate bogățiile Țării.

Comerțul românesc și în special cel din Ardeal e aproape complect pe mâna Jidovilor!

Chiar în Făgăraș te poți convinge de aceasta, citind firmele ce înconjoară piața mare.

Pentru a nu da loc la bănuială, dau cifre exacte, cari pot fi ușor controlate.

Librăria I. Hațiegan (român); modista Hersdorffer (*jidovoaică*); unica drogueria din Făgăraș Rotschild (*jidov*); prăvălia de stofe Novac (armean); ceasornicăria cea mai mare și cel mai mare magazin de bijuterii din Făgăraș, Deutsch (*jidov*); prăvălia de stofe și cea mai modernă croitorie, Steiner (*jidov*); cafeneaua Chiba (săsoaică); cârciuma Dinu (român). Trecem puțin pe strada Regală luând partea care face parte din piață în zilele de târg și găsim: librăria I. Lazar (român); magazinul de ghete „Turul" (*jidov*); magazinele de stofe: E. Gevölb (*jidov*) și S. Gevölb (*jidov*); bodega Iszaki (*jidov*); magazinul de stofe Broche Gevölb (*jidov*). Trecând din nou în „Piața Unirii" găsim: Hintz ceasornicărie (sas); cârciuma Wolf (sas); prăvălia mixtă Iaros (sas); farmacia V. Grama (român); distileria Costi Toma (român); librăria Thierfeld (*jidov*); hotel „Weber" (*jidov*); prăvălia mixtă Haupt (sas); Banca jidovească „Schull Heinrich" (*jidov*); marele magazin de coloniale H. Schull (*jidov*); prăvălia Enkelhart (sas); prăvălia Wogel (sas); prăvălia Fernengel (sas); cel mai mare magazin de haine și încălțăminte din Făgăraș Frații Neumann (*jidov*); cel mai mare magazin de coloniale și ferărie Thierfeld (*jidov*); dantelăria Grecu (român); farmacia Contesdeler (ungur); marele magazin de îmbrăcăminte și încălțăminte, L. Neumann (*jidov*); magazinul de ghete Schmith (sas); marele magazin de stofe Waro (*jidov*); măcelăria Balthes (sas); fabrica de spirt Fleissig (*jidov*); restaurant Costea (român); parfumeria „Iris" (*jidov*); cofetăria Embacher (sas); modista Neumann (săsoaică) și restaurant Ornstein (*jidov*).

Găsim deci în piața celui mai românesc oraș din Ardeal 7 firme românești, iar jidovești 20.

Și de-am face o numărătoare a tuturor firmelor din Făgăraș, s'ar vedea că situația e mai tristă....

Aceasta este situația reală ca număr de firme.

Din punct de vedere al mărimei lor, cele creștinești sunt cu totul inferioare celor jidovești.

Firmele jidovești Thierfeld și Schull, furnizează marfă aproape pentru toate celelalte prăvălii de coloniale din orașul și județul Făgăraș.

Un lucru e de mirare în primul rând: De ce prăvăliilor jidovești le merge bine, în timp ce celor creștinești le merge prost și duc mereu la faliment? De ce? Aceasta e taină mare: „taină care e caracteristică rassei semite".... (G. Bogdan-Duică: „Ovreii pământeni și subpământeni). — Oare intervine și la Făgăraș finanța internațională jidovească?

In timp ce prăvăliile creștinilor se închid, noi prăvălii jidovești se deschid, iar unele se măresc.

In „Piața Principele Carol" s'a deschis în anul acesta prăvălia de stofe K. Gevölb (*jidov*); în „Piața Unirii", s'a deschis tot anul acesta parfumeria **„Iris"**.

Jidovul Mendel a mărit magazinul său de bumbac din Str. Regală, făcându-l cel mai mare magazin de bumbac din Făgăraș.

Fostul restaurant strâmt Löebel, s'a mutat, transformându-se în cel mai populat restaurant din Făgăraș: „Paris". Aici se dau marile serate dansante jidovești, săsești, unguresti și chiar românești. — Societatea „Sf. Gheorghe", nu-și găsește alt local de a da producții, baluri și serate dansante decât la jidovul Löebel. Sala „Transilvania", nu e mai bună pentru aceste serate și producții? E mult mai încăpătoare! Dar acolo conduce un Român, nu un Jidov!

Fosta dugheană Solomon-Hirschfeld s'a transformat în una din cele mai mari prăvălii din Făgăraș, purtând pomposul titlu: „La regele ciorapilor".

Jidovii din Făgăraș au mai avut grija ca la toate colțurile și ieșirile din oraș să-și pună prăvăliile și cârciumile lor. Astfel sunt prăvăliile-cârciume Sicht, Havasi, Genardt, Neumann, Somberger, Kaufmann, Halbreich, etc.

Benzina în întreg orașul și județul Făgăraș e furnizată de jidovul Hirschorn.

© BCU CLUJ

Prin satele din jud. Făgăraş, ce e drept, sunt foarte puţini Jidovi; dar aproape toate prăvăliile şi cârciumele din judeţ, sunt susţinute de Jidovii Thierfeld şi Schull.

* * *

Dacă şi'n Făgăraş, care e crezut de cel mai românesc ţinut, situaţia e aceasta, atunci, vai, ce-o mai fi, în alte părţi.

Făgăraşul este şi el chemat să-şi formeze organizaţia naţionalistă-creştină. Şi cât mai repede!

I. N. FORMATOR.

O laudabilă iniţiativă din ţara Oaşului zădărnicită de conducătorii cooperaţiei, care refuză creditul legal băncii populare înfiinţate, spre a fi pe placul Jidanilor

(Reproducem mai jos următoarea adresă)

Către

ONORATA UNIUNE DE COOPERATIVE „ARDEALUL"

CLUJ.

Domnule Preşedinte!

Cu un crez fanatic ne-am asociat şi noi „Oşenii" din „Ţara Oaşului" la acea reformă socială, ce să chiamă „Cooperaţie".

Şi despre tot ce truda noastră am putut construi după frământări de un an pe acest teren, — astăzi prin delegaţii noştri Vă prezentăm o dare de seamă şi în nex cu aceasta, programul ce-l avem de înfăptuit, spre a le lua sub examinarea şi cenzurarea Dvs.

* * *

Spre a Vă destăinui totul pentru a fi înţeleşi trebue să încrestăm că plugărimea din „Ţara Oaşului", încă în iarna trecută, de sine, a început a se mişca într'o direcţie necunoscută, cu înclinări cooperatiste, care găsindu-şi omul ce a fost rânduit, de vreme, a început a se organiza, încât a doua zi de paşti, în anul trecut, a putut să ţină la *Negreşti* prima adunare de iniţiativă şi concepere.

După o intensă frământare de o vară întreagă, când numărul societarilor înrolaţi în cele 9 bănci populare şi 9 cooperative agricole atinse cifra de 1.650, — s'a fost chemat adunarea generală de constituire la Negreşti pe ziua de 24 August -930 — (dovadă telegrama noastră din 18 August 1930 trimisă Uniunei ,spre a-şi esmite delegatul).

Invitărilor acestei adunări, a răspuns cu prezenţa lor, afară de cei 1.650 societari şi pe atâţia sinceri aderenţi înscrişi în cooperaţie, care din piedici technice şi financiare încă nu erau trecuţi în Statut.

Tot de noi invitaţi, — pentru a ne încuraja, — a binevoit a participa la acea adunare, din notabilităţile şi reprezentanţii autorităţilor din judeţ nu mai puţin de 77 intelectuali.

Pe lângă toată maturitatea noastră de a ne putea constitui, — unii dintre D-nii prezenţi, împreună cu Dl *Ambroziu Nicoară* delegatul „Uniunii" — au ştiut născoci formula de amânare a constituirii, la care noi în naivitatea noastră, din complezanţă ne-am plecat. Dar regretăm şi până în ziua de azi, că prin acea manevră de amânare, Cooperaţia din „Ţara Oaşului" a încasat a lovitură ireparabilă, ca început al destrămării.

După multe frecări, abia prin Octomvrie am putut reveni să ne constituim sub o nouă formă, — când pentru o mai grabnică aprobare, — adunarea trimite statutele, prin doi delegaţi, la Bucureşti. De-acolo sunt îndrumaţi la Cluj. — Uniunea respinge vizarea, pretinzând statute tip nou. — Procurăm noi statute. Nu vin. Le urgităm, din care, într'un târziu, ne vin tot tipul vechiu. In fine ne înscriem pe un singur statut tip nou, ce-l aveam, dar în acest timp lung de aşteptare numărul membrilor şi capitalul s'a coborît considerabil, încât tot capitalul pentru ambele Cooperative nu era decât 128.260 Lei. Câţiva animatori caută după un împrumut, să-l dea societarilor pentru a ridica capitalul vărsat la cel puţin 300.000 Lei, care întreprindere nu le succede.

Ajunşi în pragul unei spargeri complete, un societar recomandă grupului Cooperatist din *Bixad*, să se unească cu banca populară *„Dumbrava"* din *Negreşti*, gata, aprobată. Se face unirea sub condiţiunea mutării sediului la Bixad, — ce s'a şi întâmplat la 18 Decemvrie 1930, — în care, îndată intră 128 societari din Bixad, cu un capital semnat de peste 330.000 Lei, din care nu era vărsat decât 48.000 Lei.

Consiliul de Administraţie fiind informat că unitatea nu poate conta la nici un împrumut dela Banca Centrală, până n'are cel puţin 300.000 Lei capital vărsat. Deaceea în adunarea din 4 Ianuarie 1931, recurge la cea mai radicală formă, hotărând ca fiecare societar, sub sancţiunea excluderii, în timp de 15 zile să-şi verse în întregime, părţile sociale semnate, după care 97 inşi, în timpul dat au vărsat un capital de 306.000 Lei.

După Bixad a urmat *Târşolţul*, cu 200.000, *Călineşti* cu 200.000, *Cămărzana* cu 136.000. *Prilogul* cu 70.000 şi *Negreşti* cu 100.000 Lei, — în total 315 societari cu un capital deplin vărsat de 1,012.000 Lei, după cum specifică anexatele: Balanţa de verificare şi Situaţia de cassă.

Unitatea noastră „Dumbrava" din Bixad, şi-a ţinut I-a adunare generală la 24 Febr. 1931, — conform procesului-verbal aici anexat.

Atât din legenda Cooperaţiei „Ţării-Oaşului", cu pacostele ei de până azi.

* * *

Pe lângă multele faze de grea încercare prin cari am trecut dela concepere până la întruparea acestui atom viu de Cooperativă, gândul nostru a rămas constant şi nestrămutat, că „Ţara Oaşului" trebue să aibă:

I.

1.) O cooperativă de credit de un aşa calibru, care la moment să poată converta toate datoriile societarilor ei din alte institute de credit;

2.) Să fie în stare a aproviziona, în deplin, pe societarii ei, cu creditele necesare de investire în intensificarea de fapt a producţiei;

3.) Să steie gata, la îndemâna societarilor, cu credinţele ce reclamă întreţinerea.

Paralel şi în armonică concordanţă cu aceasta:

II.

1.) O cooperativă agricolă, de o aşa tărie, care să-şi poată aproviziona permanent societarii, cu tot necesarul de hrană, haine, unelte casnice şi agricole, — dela ac până la tractor;

2.) Să deschidă un drum larg şi sistematic spre producţia intensivă şi intensificarea celei extensive, cu o deosebită preferinţă la silvicultură, pomicultură, viticultură şi zootehnia regiunei;

© BCU CLUJ

3.) Să fie stăpână a intreprinde finanţarea şi industrializarea necesară la valorizarea produselor societarilor din întreaga regiune.

Unica formă completă de a o aplica în praxă, — şi decât altcum, mai bine nimic.

* * *

O atmosferă mai prielnică, un strat mai bun, şi cu cărări mai bătute ca în Ţara Oaşului, — Cooperativa nu va găsi în lung şi latul Ţării Româneşti.

Intrată odată pe văgaşul arătat, ea în vreme de un an, va putea incadra de 10 ori atâţia societari, cu un capital vărsat de 10 ori mai mare ca astăzi, la început, — formând o operă complectă, — care afară de emanciparea sigură a plugărimei pe teren economic şi cultural, va mai putea realiza şi fonduri considerabile pentru asigurarea capitalului învestit.

Pentru a demonstra necesitatea şi rolul Cooperaţiei în Ţara Oaşuliu concedeţi-ne a Vă da o singură probă:

Pruna „mistreaţă" (bistriţană) e singura prună ce se cultivă pe întreaga regiune a Ţării Oaşului. Media anuală de recoltă a acestui produs e circa 100 vagoane = 40.000 q. = 4,000.000 kg., — iar media generală se susţine la 250.000 vagoane, sub care nu există să se coboare.

Ca calitate, mulţumită climei şi solului special de prielnic, în exterior şi conţinut, e atât de superioară, încât mai bine de un jumătate de veac, şi până în războiu avea piaţa sa neconcurabilă în ţara Leşească, — în aceasta, din nou căutată.

E trist şi a spune, că în ce condiţiuni se face valorificarea acestui important produs, — care azi e brevetul speculanţilor încartelaţi, din Ţara Oaşului, — executat cu atâta viclenie încât de ei nu mai poate pătrunde sub nici o condiţiune alt comerciant cinstit.

Deodată cu înflorirea prunului, — acelea insecte a pomologiei din Ţara Oaşului, — arvonesc (avansează) aproape toată recolta, bietului Oşan, pururea lipsit, pe un preţ de jale, sub fatala condiţiune, că de s'ar întâmpla să nu fie recoltă, Oşanul rămâne dator să restituie cumpărătorului preţul maxim, „cum s'ar plăti prunele la toamnă".

Ivirea primelor flori de prun, cu greu aşteptată, aduce bani şi credit în casa Oşanului, după împrejurări, el primeşte înainte dela 50 —100 Lei de Hlitru = 1 q. prune.

Pe acest calapod până la coacere 80—85 procente din întreaga recoltă, e deja în mâna comerciantului, restul va fi cumpărat în sezon, pe preţ îndoit, cu 120—200 Lei Hlitru, iar în cazurile de recoltă mai slabă, când comerciantul vede că Oşanul nu va avea să-i predeie în natură cvantumul arvonit, — la finea sezonului artificial ridică preţul până la 300 Lei de Hlitru — ca preţ obligator de a-l restitui pentru toţi aceia cari n'au putut da în natură cvantumul vândut.

De aici rezultă, că Oşanul, după banul anticipat, primit în preţul prunelor, pe timp de 4—6 luni, plăteşte o uzură dela 300—600 %, — care socotită pe un an întreg depăşeşte dobânda uzurătoare de 1000 procente.

Comerciantul transformă prin industrializare Hlitrul de prune, în rachiu, obţinând din el 10 litri de rachiu, pe care-l vinde cu preţ unitar de 100 Lei. Total 1.000 Lei, câştig brutt, din care scăzând preţul prunelor, prelucrarea, impozitul şi dobânzile, în total 200 Lei, capital învestit, realizează un câştig nett de 400 %.

Asta-i sfânta realitate.

Aşa-i cu mărul, para, strugurul, vinul, fânul, nuca, grâul, porumbul, ovăsul, lemnul, boul, viţelul, mielul, găina, lâna, brânza, şi alte produse ale Oşenilor.

Speculantul din Oaş, singur la oţăt, câştigă 1000 %.

Zece oauă pentru un tutun sau pentru un hering.

Un kilogram de ouă pentru un kilogram de petrol.

80 Lei pentru o sapă, care pe angrosist nu-l coastă decât 8—10 Lei.

Tot ce afirmăm în această scrisoare, rămânem obligaţi deplin a le documenta.

In faţa şi sub povoara acestor triste realităţi ne punem întrebarea că: Există o mai mare primejdie naţională decât aceasta? — şi oare să n'aibă leac?

Ce să-i faci? dacă guvernul român de 12 ani aleargă prin lume după împrumut, — umilindu-se — lăsând biata ţară pe mâna lui Şloim, care aici acasă după bunul plac îl gătueşte pe Ion — istovindu-i toată vlaga.

Ţara Oaşului are o învârteală comercială pe an de cca 120,000.000 Lei, din care Cooperaţia pe cale cinstită ar putea realiza 12,000.000 Lei câştig curat. Da ce să-i faci? Câştigă străinul pârjol, care-şi încalţă familia în ghete parisiene, cu ciorapi de mătasă, până când noi nici cu opinci de gumă nu ne putem încălţa, ci mai mult umblăm desculţi. — Ei gâscă grasă, noi coajă sacă şi nu ştim până când va dura această robie babilonică, în Ţara Românească.

Onorată Uniune! Domnule Preşedinte! Plugărimea Ţării Oaşului asociată în cooperaţie, sub povara greului ce-o apasă, cu gândul de-a rupe lanţul uzurei şi a speculei, intensificându-şi producţia, — prin puterile proprii şi sprijinul instituţiunilor cooperative, — conform hotărîrei Adunării Generale ţinută în Bixad la 24 Febr. 1931, prin delegaţia esmisă vă trimitâm

RUGAREA

noastră, prin care vă rugăm să binevoiţi de-a accepta şi susţine petiţia noastră îndreptată către Banca Centrală Cooperativă pentru a acorda cu precădere unităţii noastre Cooperative numită: Banca Populară „Dumbrava" din Bixad, jud. Sătmar, un împrumut indispensabil, de 5,000.000 Lei, — 3 pentru Bancă şi 2 pentru Cooperativa Agricolă, sub condiţiunea clară, că în raport proporţional şi până la definitiva preluare şi distribuirea acestor bani, noi — solidar — ne obligăm a spori numărul societarilor şi a urca capitalul social deplin vărsat la suma de 2,000.000 Lei.

Acestea ne sunt condiţiunile de-a intra pe arena deschisă a luptei începute.

Şi ceasta nu-i o idee fixă, ci o realitate matematică, dictată de însuşi budgetul precis al intreprinderii, care nici sub un motiv nu se poate reduce.

Fără de această pârghie, atât din consideraţiuni de ordin bancar-comercial, cât mai ales din dragostea şi respectul ce-l avem faţă de Cooperaţia Română al cărui nume de noi, — din pricina unei socoteli greşite, — nu se va profana, dându-ne bine seama de răspunderea ce-o avem, mai bine preferim încă acum la început şi momentan a-ne desface.

Rana Ţării Oaşului sângerează, îndurați-vă! Daţi-i la vreme legătoarea cerută.

Bixad, la 14 Martie 1931.

Cu deosebit respect:
Societatea Cooperativă „DUMBRAVA" din Bixad.

© BCU CLUJ

„Politica culturală la graniţa de vest."

Am primit la redacţie broşura: *„Politica culturală la graniţa de vest"*, cuprinzând o conferinţă ţinută la „Univers. populară N. Iorga", din Vălenii de Munte, de Dl. inspector şcolar *C. Iencica*, broşură ce cuprinde constatări şi date, vrednice de toată atenţia.

Expunerea situaţiei la graniţa de vest, se limitează la trei judeţe: Maramureş, Satumare şi Sălaj, situaţie ce se potriveşte şi pentru restul graniţei.

„In massa românească, în ultima sută de ani, se strecurase elemente străine. In Maramureş: Ruteni şi Evrei; în Satu-mare şi Sălaj: Şvabi, Evrei şi Unguri. Prin această infiltrare a elementelor alogene se distrusese în multe părţi ţesătura uniformă etnografică". Aceasta este „starea de fapt" recunoscută de autor, stare de fapt, pentru ameliorarea căreia, noi constatăm că nici unul din partidele politice, n'a găst de bine, să ia vre-o măsură. Ci din contră, ele au continuat opera de înstrăinare a neamului nostru.

Mijloacele întrebuinţate de statul maghiar pentru slăbirea elementului românesc la graniţă, au fost pe lângă armată, mai ales administraţia publică, şcoala şi Biserica. Dela cel mai mic slujbaş, până la cel mai înalt, fiecare se considera în slujba ideii de stat maghiare şi la fiecare ocazie căuta să-şi manifeste această convingere. Aproape în toate slujbele: comunale, judeţene şi de stat funcţionarii români se găsiau în *ţinuturile româneşti*, în număr foarte redus, deşi Românii formau majoritatea sdrobitoare din populaţia locului.

In 1918, erau în Ardeal, 90 % funcţionari neromâni, mai ales la căile ferate şi postă. Dar ce e mai rău, e că şi astăzi, sunt ramuri de activitate, în care numărul de funcţionari minoritari e prea mare.

Aşa de ex. şi astăzi, în România Mare, în judeţul *Maramures* sunt 14 notari români, 6 jidani, 6 unguri, 2 ruteni, 1 şvab; în *Satu-Mare*, 40 notari români, 16 jidani, 11 unguri şi 2 şvabi; în judeţul *Sălaj* 52 notari români, 32 unguri, 3 svabi şi 12 jidani.

Deci la 106 notari comunali români, sunt 91 notari comunali minoritari.

„Nu ne putem explica, cum de nu s'a luat măsuri, ca numărul notarilor minoritari să scadă simţitor în satele româneşti şi să dispară complet, din satele depe graniţă". *„Noi credem că satele dela frontiera de vest nu pot fi bine administrate, având un număr atât de mare de notari comunali, cari nu se pot identifica cu situaţia actuală şi cu lozincile Statului românesc"*. Suntem de acord; şi — acesta-i strigătul de alarmă al Ligii Apărării Naţionale Creştine, de-atâţi ani, fără ca tot aceleaşi partide politice înstrăinate, să fi luat vre-o măsură.

„Ne trebue pe frontieră suflet şi conştiinţă românească".

Dar nu numai atât. Sănătatea publică, în judeţele dela graniţa de vest, nu este lăsată în grija medicilor români.

Maramureşul are 13 medici români, 2 unguri, 1 german, 1 rutean şi 28 evrei.

Satul mare are 8 medici români. 5 unguri şi 13 evrei.

Sălajul are 13 medici români, 20 unguri, 1 german, 1 slovac şi 53 evrei.

Deci din totalul de 139 medici, în cele trei judeţe, 34 sunt români şi 125 minoritari, din cari 94 evrei.

Intre forţele care au lucrat la maghiarizarea elementului românesc, pe lângă administraţia publică, au fost instituţiile culturale. şcoalele ungureşti, puse în slujba maghiarizării.

Tot în serviciul maghiarizării, Ungurii au folosit presa lor. *„Presa aceasta evreo-maghiară, şi sub stăpânirea românească, şi-a păstrat direcţia fără ca nici un scrib să facă cunoştinţă cu celulele temniţelor, după cum procedau ei, când intelectualii români, luptau pentru respectarea legilor"*, este justa constatare a autorului.

Pe lângă armele culturii, Ungurii au mai întrebuinţat, cu acelaş succes, lupta pe teren economic.

„Dacă în orase negotul era lăsat mai mult în seama juvănilor, în schimb puneau grija cea mai mare pentru întemeierea unei industrii ungureşti".

„Capitalul bancar, evreo-maghiar, asemenea a fost pus în serviciul operei de maghiarizare".

Oraşul *Satu-Mare*, are 86 comercianţi români, 189 unguri şi 579 evrei; 158 industriaşi români, 820 unguri şi 450 evrei.

Oraşul *Baia-Mare*, are 75 comercianţi români, 52 unguri, 179 evrei; 118 industriaşi români, 123 unguri şi 83 evrei.

Comuna *Soncuta-Mare*, are 24 comercianţi români, 7 unguri şi 34 evrei; 39 industriaşi români, 25 unguri şi 35 evrei.

Comuna *Seini* are 11 comercianţi români, 12 unguri şi 48 evrei; 48 industriaşi români, 72 unguri şi 46 evrei.

Comuna *Halmeu* are 4 comercianţi români, 3 unguri şi 16 evrei; 8 industriaşi români, 14 unguri şi 21 evrei.

Aceasta e situaţia fugară, dela graniţa de vest. *„Pornind dela această realitate se impune să cercetăm conditiile, prin care să trezim la deplină viaţă - românească, sufletele amorţite de propaganda străină, să le înălţăm demnitatea naţională, să facem din sufletele călite la focul dragostei de neam, zid de apărare pentru orice furtună"*. Această misiune se impune în primul rând şcoalei, armatei şi bisericii. *„Datoria bisericilor românesti dela granita de vest. este să desvolte mai multă activitate naţională, decât să-şi irosească energia în lupte confesionale"*.

„Femeile române, grupate în jurul societăţilor de binefacere..... să-şi dedice partea cea mai mare a activităţii lor, pentru întărirea tradiţiilor româneşti, cultivarea obiceiurilor şi a portului românesc".

„Considerându-se fiecare slujbaş al Statului şi fiecare fiu al neamului nostru, luptător pentru cauza românească....." ne vom reintegra în drepturile cari ne-au fost răpite.

Mulţămim D-lui inspector şcolar *C. Iencica*, pentru constatările D-sale expuse cu curaj în broşura amintită, constatări identice cu ale Ligii Apărării Naţionale Creştine. Lupta noastră este dusă tocmai pentru ameliorarea acestei stări de fapt, ce nu se mai poate tolera, nu numai la graniţa de vest, ci la toate graniţele, şi şi în interiorul ţării.

Şi vom reuşi.

Rugăm sprijiniţi lupta ce ducem, prin achitarea abonamentului

© BCU CLUJ

Din „Gazeta Maramurășană"

Cetim în *„Gazeta Maramurășană"*, ce apare la *Sighet*, sub direcția *Părintelui Ion Bîrlea*, — redactor responsabil *Mihai Bologa* —, următoarea informație:

— *„Dl. PROFESOR UNIVERSITAR DIN CLUJ I. C. CĂTUNEANU a primit invitarea din partea D-lui președinte al Astrei, Dr. V. Ilea, pentru a ține o conferință, în ziua de Sf. Gheorghe, în 23 Aprilie. Va sosi în 22 Aprilie, Miercuri seara, cu acceleratul de Cernăuți. Subiectul conferinței este:* „Din viața lui Mihail Kogălniceanu". *Suntem informați, că cu acea ocaziune vor sosi mulți intelectuali și plugari din provincie".*

*

In aceeaș gazetă, numărul de ? Aprilie 1931, a apărut următorul articol al D-lui Prof. *I. C. Cătuneanu:*

„O RAZĂ DE NĂDEJDE.

Județul, care-i situat dincolo de munții Rodnei și ai Țibleșului, având legături mai ușoare, cum dovedește istoria, cu Bucovina decât cu Ardealul, din momentul ce i se zice pe nume: Maramureșul, *deșteaptă în conștiința românească un sentiment de compătimire și în acelaș timp de mustrare.*

O realitate crudă ni-l prezintă sub adevăratul lui aspect: un ținut oropsit, lăsat în voia soartei chiar sub regimul românesc. Ceea ce Ungurii, pe vremea domniei lor, permiteau să se înfăptuiască spre a nimici acolo treptat treptat neamul nostru, guvernanții români, în lipsa lor de grijă și iubire, au considerat timp de 11 ani ca o fatalitate inexorabilă și deci nu au cutezat să i se împotrivească. Cotropirea jidovească, favorizată sub regimul maghiar spre a desrădăcina populația autohtonă, în loc să fie brusc și energic oprită din Ianuarie 1919, a fost sub regimul românesc mai departe îngăduită.

De aici isvorul lipsei crescânde, a speculei murdare, a cămătăriei, a alcoolismului, a șomajului cu ispită bolșevizării a crescut neîncetat sub privirea ori indiferentă ori interesată a organelor noastre administrative.

Soarta țăranului maramureșan, sbătându-se de moarte în ghiarele Jidanului cotropitor și parazitar, care l'a despuiat de averea strămoșească, provoacă de sigur compătimire în sufletele noastre. Dar aceasta nu-i deajuns. Stârnește de sigur pornirea de a mustra și chema la răspundere pe cei vinovați: pe politicianii din toate partidele de guvernământ, cari întovărășindu-se cu Jidanii au trădat pentru arginții lui Iuda, interesele poporului, din care s'au ridicat. Dar nici mustrarea nu-i deajuns.

Interpretarea nu poate veni decât din hotărîrea bărbătească a celor, cari au pătimit atâta amar de vreme, de a face ca glasul suferinței lor să fie auzit și ascultat.

Zece ani de zile nu a fost dus cuvântul durerii Maramureșului în Parlamentul țării, pentrucă toate partidele, cari s'au perindat la putere, fiind întovărășite cu Jidani, nu au îngăduit să se poarte plângere contra acestora.

Nădejde de îndreptare numai atunci poate luci și pentru strănepoții amăriți și oropsiți ai plăieșilor lui Dragoș, când toată lumea românească, într'un singur gând și o simțire, își va alege pentru noul Parlament bărbați întregi, cari să aibă curajul să ceară, în auzul țării, înfrânarea puterii jidovești în Maramureș, pentruca și Românul să poată trăi o viață de om îndestulat și luminat în țara străbunilor lui!

I. C. Cătuneanu".

In legătură cu procesul penal Isac Bergfeld contra primrabinului Akiba Glasner din Cluj

Publicăm de data aceasta scrisoarea deschisă, adresată de Bergfeld Isac D-lui Dr. Fischer Iosif, *deputat, în cauza arestării șefrabinului ortodox* Glasner Akiba, *observând, că în desbaterea cauzei contra ziarului* „Uj Kelet", *care va avea loc în ziua de 30 l. c., vom da publicității toate datele referitoare la această cauză penală.*

Iată scrisoarea, în traducere românească:

„Domniei Sale

Domnului Dr. FISCHER IOSIF, deputat, președinte al comunității izr. neol.

CLUJ.

In legătură cu scrisoarea mea foarte importantă, înaintată Dvs. la 23 Ianuarie a. c., resp. în legătură cu cererea mea interesantă pe care am adresat-o în limba germană clubului parlamentar evreesc, în cari am dat seama de crimele grave ale unei campanii de calomnie pornită de Evrei, și în cari, îndeosebi, am descris faptele eroice ale 2 *gentlemeni eminenți: Dr. Jakobi Emil*, advocat și *Glasner Akiba*, șefrabin ortodox izr. din Cluj:

1. Am arătat între altele, că șefrabinul Glasner a strâmbit o sentință adusă în favoarea mea, și a trimis pe adversarul meu, advocatul *Dr. Jakobi*, la judecătoria creștină, ca să dea jurământ fals, cu toate că subrabinul *Fried Lazar*, ca arbitru, *a refuzat* să semneze cererea lui Glasner, cu motivarea, că este o fărădelege a jura fals și înaintea judecătoriei creștine.

2. Am arătat că la intervenția mea riguroasă, judecătoria de ocol nu a permis advocatului Dr. Jakobi, să dea jurământul fals, și instanța de apel a aprobat această decisiune.

3. Am arătat, că din aceste motive, Curtea de Apel *a refuzat* pe șefrabinul Glasner din arbitraj, însă numita „pseudosfinție" Glasner, nu are curajul să-mi elibereze un act oficial despre desbaterile ce am avut în contra advocatului Jakobi, *deși este obligat*, având o frică firească de administrarea probelor.

4. Am arătat, că șefrabinul Glasner și complicii săi culpabili au plăsmuit traducerea sentinței adusă de *Bezdin* (judecătoria rituală), pentru ca pe această bază, antistia comunității să abzică serviciul rabinului Fried Lazar, cu toate că a avut mila de el, pentru ca murdăriile șefrabinului să nu fie aduse la iveală de către Bezdin.

5. Am arătat, că în urma mahinațiunilor culpabile ale șefrabinului Glasner și advocatului Jakobi, am descoperit în flagrant delict pe un individ cu numele *Stössel Iakob*, care a fost dispus, ca înaintea judecătoriei creștine, *pe baza unei chitanțe cu conținut fals* (făcută de Dr. Jakobi), să dea jurământ fals.

6. Am arătat, că advocatul Jakobi care sub regimul maghiar a fost închis pe mai multe luni, din cauza înșelăciunii, în mod ilegal și arbitral a exoperat recuzarea în contra dlui Dr. *Bohatiel*, consilier al Curții de Apel, ca președinte de

© BCU CLUJ

senat, numai din cauza, că fiind un magistrat corect, a refuzat să încurajeze falsificarea de act particular, comisă împotriva mea.

7. Am arătat, că campania de calomnii evreiască, susmenţionată, pentru a duce în eroare opinia publică, m'a declarat pe mine nebun, însă eu, afirmativul alienat, sunt pus sub boicot bisericesc, deşi o persoană necomputabilă nu este tratată în acest fel! Sau sunt computabil din acel punct de vedere, că am îndrăznit să demasc pe vinovatul Glasner???

8. Am mai arătat şi grozăvenia, că infractorii evrei (între aceştia cel mai periculos şefrabinul ortodox Glasner), având sprijinul în aşa numitul *„Zeu Bares"*, pe deplin liniştit, pot trece peste limitele legilor statului şi pot călca oricare articol al codului penal, fără de a li se întâmpla ceva.

9. Dar am accentuat în cererile mele amintite, că în urma sinceritătii mele, recunosc natura rea pe care o am, anume că îmi place să văd şi dosul lucrurilor, îndeosebi îmi place critica justă, etc. etc. etc. (Vezi cererile mele susmenţionate împreună cu anexele).

10. Cel mai important moment, la care V'am atras atenţiunea Dvs., fruntaşi evrei, este, că am citat din Talmud o frază foarte potrivită: *„Boschasu Böschalchu Taruvenuh"*, adică în româneşte: *„Fiecare în ce sau prin ce păcătueşte, în sau prin aceea va fi pedepsit"*.

Iată deci: consecinţele au adeverit iarăşi, şi anume prin o minune dumnezeiască, că afirmaţiunile citate din Talmud nu sunt o idee fixă. In cazul de faţă nu *Haman*, ci şefrabinul *Glasner Akiba* şi consoţii săi au fost loviţi de minunea Dumnezeiască.

La acestea să-mi răspundeţi Dv., ca deputat în Cameră, dar acum să-mi răspundeţi, şi să nu tăceţi. Adică, precum e cunoscut şi înaintea Dv., ziarul „Infrăţirea Românească" din 15 Februarie a. c. a publicat un memoriu cu conţinut foarte interesant, din partea advocatului meu *Dr. Muica Ioan*, în care s'a arătat prin *date concrete scrise*, că comorile Iehudei culpabile cum acoper braţele foarte lungi ale şefrabinului Glasner, şi prin urmare poate să stăvilească evoluţia dreptăţii. După apariţia acestui articol senzaţional, abia peste 4 zile, adică la 19 Februarie, s'a ivit întâmplarea dumnezeiască, un eveniment senzaţional pentru toată lumea, cumcă numitul Glasner Akiba, şefrabinul ortodox al „capitalei Ardealului", din cauza crimei umile a mituirei a fost surprins în flagrant delict şi a fost *arestat* de către Parchet.

Iar Dvs., prea stimate Domnule Deputat, care în trecutul apropiat, la cererea mea foarte importantă, aţi jucat iarăş rolul nepăsării, aţi fost atât de suprimat de întâmplarea şefrabinului Glasner, încât imediat V'aţi grăbit să înaintaţi dlui Ministru al Internelor un memoriu, arătând prejudicii, prezentând pe culpabilul şefrabin Glasner, de mieluşel blând şi o victimă nevinovată. Faţă de aceasta aţi acuzat pe dl. *Dr. Clonţa*, subprefect al poliţiei, care a procedat cu deplină obiectivitate şi între cadrele legii, cu *escrocherie*, etc. etc. (Vezi ziarul „Universul" din 4 l. c. din care se pot constata toate), şi vreau să cred, că cu acest prilej nu veţi ajunge la rezultat cu violenie şi spirit întreprinzător.

Ori, viaţa foarte rar creiază fenomene dumnezeeşti atât de interesante, fiindcă dacă acest eveniment senzaţional, resp. arestarea şefrabinului Glasner din cauza *mituirei umile* nu s'ar fi adevărit prin acte *autentice*, făcute de autorităţi — sau dacă această crimă de mituire extrem de josnică, nu s'ar fi descoperit prin obiectivitatea strictă a unui funcţionar superior de poliţie, scoţându-o înaintea publicităţii, în acest caz Dvs., ca fruntaşi evrei păzitori, aţi fi procedat, ca şi în cazul meu, şi faţă de memoriul dlui Dr. Muica Ioan, apărut în „Infrăţirea Românească" din 15 Februarie, în cauza mituirilor cu comoara lui Iehuda, declarându-l de opul unui dramaturg cu fantazie largă (deci nebun). Insă: *Omul propune, Dumnezeu dispune.*

Deci dacă Dvs. nici după acestea nu Vă împliniţi obligaţiunea nobilă, de a recunoaşte, că: „Am greşit, şi ne corectăm" (vezi cererea mea amintită, înaintată Clubului Parlamentar Evreesc), în acest caz, cu ajutorul lui Dumnezeu, în viitorul apropiat, se vor mai descoperi crime senzaţionale. — Dar atunci va fi târziu să mi se dea dreptate.

Cluj la 17 Martie 1931.

Cu deosebită stimă:

ISAC BERGFELD".

Recomandat.

Ce zice străinătatea?

Iată formula stereotipă a presei jidoveşti de câte ori se sparge vre-un geam, sau când zulufii vre-unui Jidan sunt scuturaţi ceva mai tare. Aceeaş presă care ţipă ca din gură de şarpe când i se întâmplă cel mai mic rău vre-unui Jidan, şi care nu ne mai scoate din calificativele de huligani, intoleranţi şi anarhişti, se emoţionează grozav gândindu-se la efectul „atrocităţilor" noastre, peste graniţă, în occidentul civilizat şi umanitarist.

Toţi Românii de bună credinţă, cari mai citesc ignobilele produse ale presei semite îşi pun desigur aceeaş întrebare: „Ce zice străinătatea".

Aceşti Români de bună credinţă nu se gândesc însă că presa din străinătate, care ţine isonul presei noastre jidoveşti, este de aceeaş origine şi aceeaş esenţă, ca şi „Dimineaţa", „Adevărul" şi „Lupta". Adevărata presă naţională şi creştină din orice ţară nu poate să spună decât ceeace spunem şi noi, cei dela „Infrăţirea Românească".

Realitatea confirmă afirmaţiile noastre. Din *Elveţia* am înaintea mea populara revistă *„Nouvelle revue Romande"*, care apare la *Geneva*, dar care totuşi nu s'a molipsit de diferitele teorii umanitariste. Această revistă conţine (în numărul 61 din Ianuarie a. c.) un articol datorit condeiului viguros al D-lui Gross, în care se face un aspru rechizitoriu guvernului Francez, jidovit şi masonizat. Pe de altă parte tot o revistă elveţiană *„Le Centurion"*, publică un manifest în care declară că Jidanul e un element indezirabil şi periculos şi că singura soluţie este eliminarea cât mai grabnică a acestui nepoftit musafir. Chiar în marele consiliu al Republicii un deputat elveţian a interzis unui alt deputat să vorbească, aruncându-i în faţă cuvintele *„Eşti Jidan"* şi ca atare n'ai cuvânt în adunările noastre.

Situaţie identică este în *Franţa*, ţara luminii şi a civilizaţiei, ţara tuturor curentelor umanitariste şi pacifiste, ţara în care francmasoneria este la putere. Cu toate aceste curente disolvante şi distrugătoare, în Franţa începe să se desemneze un puternic curent antisemit al cărui efect imediat, îl vedem în trimiterea celor 3 reprezentanţi antisemiţi în Cameră. Parisul cosmopolit adăposteşte multe locuri de întrunire şi multe redacţii de publicaţii antisemite. Astfel la *Paris*

© BCU CLUJ

apare celebra „*Revue internationale des societés secretés*“, care de ani de zile duce o luptă crâncenă contra francmasoneriei şi iudaismului. Tot aici apare organul partidului naţional-popular „*La libre parole*“, cu deviza „*La France aux Français*“, care prin articolele sale bine documentate şi pline de simţul realităţii câştigă din ce în ce mai mult încrederea şi simpatia masselor. Afară de aceste două publicaţii, mai apar la Paris, o sumă de reviste şi ziare antisemite. Astfel sunt: „*La lutte*“, „*La croisade*“ organul institutului de studii anti-marxiste, „*La antijuif*“ şi multe altele.

Chiar şi *ITALIA*, ţara în care francmasoneria împreună cu toate ligile şi societăţile de producţie iudaică au fost desfiinţate, îşi are publicaţiile ei antisemite. Astfel e destul să pomenim de excelenta revistă anti-iudeo-masonică „*Anti-europa*“ ce apare la Roma.

Ce se petrece în *GERMANIA*, cred că toată lumea ştie. Partidul naţional-socialist are actualmente nenumărate ziare, reviste şi publicaţii de tot felul, toate cu deviza: „*Jos Jidanii*“.

Când astfel stau lucrurile în străinătate, unde, pe lângă o presă jidovească există şi una naţională, care urmăreşte adevăratele interese ale poporului respectiv, o necesitate imperioasă ne face şi pe noi să ne gândim la mijloacele cu cari am putea creia şi menţine o adevărată presă naţională care să prezinte interesele reale ale acestui neam şi să lupte pentru realizarea lor integrală.

Stud. D. V. ATHANASESCU
— Cluj. —

Inmormântarea victimei sălbăticiei

guvernanţilor dela Rădăuţi.

O solemnitate impresionantă în cursul căreia s'au cerut din nou sancţiuni contra vinovaţilor

Rădăuţi.

In trecutele reportagii am comunicat despre tristul eveniment petrecut în oraşul nostru, a încetarii din viaţă a studentului *Gheorghe Popescu*, victima sălbăticiilor şi crimelor guvernamentale săvârşite din ordinul prefectului de judeţ Ilie Vişan şi deputatului Ştefan Percec, asupra populaţiei paşnice a acestui oraş şi judeţ, care se adunase în ziua de 1 Februarie la un congres al L. A. N. C.

In ziua de 18 Martie a avut loc înmormântarea studentului Gheorghe Popescu, în satul *Horodnicul de Sus*, la care au participat toate organizaţiile L. A. N. C. din judeţ şi împrejurimi, societăţile arcăşeşti, societăţile trezviste, etc. şi o massă compactă de săteni cari au format cortegiul funebru compus din mai multe mii de oameni. După facerea prohodului la ora 2 şi jum. d. m., sicriul a fost scos în curtea casei, de către studenţi şi colegi ai victimei. Sicriul a fost ridicat apoi pe umeri de către studenţi, iar convoiul funebru a pornit în cântecele corului arcaşilor şi plugarilor şi a corului studenţilor până la locul de vecinică odihnă în sunetele trompeţilor şi a buciumelor.

In drum spre cimitir convoiul funebru este întâmpinat de *S. S. părintele Iliuţ* din *Storojineţ*, care de asemeni venea la înmormântarea tânerului student. S. Sa. se îmbracă cu sfintele odăjdii şi ia loc în fruntea procesiunii. Steagurile funebre şi crucea au fost duse pe tot parcursul drumului de către studenţi, colegi ai victimei. Ajunşi la locul de vecinică odihnă, în biserica satului, după prohodire ia cuvântul d. *Vlad Marievici*, redactor al ziarului „Apărarea Naţională“, delegatul studenţimii ieşene şi trimis al d-lui prof. univ. *A. C. Cuza*. D-sa aduce cuvântul de încurajarea familiei îndurerate despre pierderea şi moartea atât de crudă a aceluia ce a fost odată studentul Gheorghe Popescu.

După aceasta sicriul purtat de studenţi a fost transportat în cimitirul bisericii în sunetele jalnice ale buciumelor şi trompeţilor arcaşilor. In faţa mormântului, S. S. părintele *Iliuţ* în cuvinte de încurajare se adresează familiei îndurerate, apoi întregii asistenţe.

„Acea faptă criminală care s'a făcut la 1 Februarie este o faptă blestemată săvârşită din păcatele şi nelegiuirile ce sunt astăzi în ţara aceasta, faptă nelegiuită şi ticăloasă iscodită din mintea mârşavă a unuia care nu merită să i se zică om. Gestul criminal al aceluia ce stă în fruntea acestui judeţ trebueşte condamnat şi nu încape nici o iertare. Legile ţării îl vor pedepsi după cum merită. Noi însă îl ştergem dintre Români, fiind duşman al acelor fii de ţărani din care se pretinde a fi“.

In numele colegilor şi a prietenilor vorbeşte studentul în teologie *Dumitru Bodale*, dela Universitatea din Cernăuţi.

Dl. *Nichifor Robu* vorbeşte în numele L. A. N. C.:

„Studentul Gh. Popescu a murit pe câmpul de onoare la datorie, din ordinul criminal al prefectului judeţului Ilie Vişan, care nu este prefect, ci călăul acestui judeţ; locul acestuia este prin urmare la puşcărie ca cel mai odios criminal. Ecoul populaţiunii profund mâhnită de faptele lui criminale dela 1 Febr., cere ca acest prefect, înainte de a fi întemniţat să plece din fruntea judeţului pe care l-a scăldat în sânge pentru măreţie şi dorinţa de arginţi.

Nici la jalnica ceremonie de astăzi acest criminal nesăbuit, n'a lăsat poporul să-şi plângă în tihnă durerea şi amărăciunea. El a trimis şi aici agenţii poliţiei ca să-şi bată joc până la sfârşit de durerea poporului atât de răbdător“.

In numele cetăţenilor români rădăuţeni, vorbeşte d. *A. Halus*, care înfierează faptele criminale ale prefectului Ilie Vişan şi deputatului Percec săvârşite cu ocaziunea zilei de 1 Februarie.

Abia la orele 8 jum. seara ceremonia funebrală ia sfârşit în sunetele jalnice ale buciumelor şi trompeţilor arcaşilor.

CORESP.

(Ziarul „Ordinea“.)

Citiţi şi răspândiţi

Infrăţirea Românească

© BCU CLUJ